

سفیر: پیشنهاد مطرح شده در مجلس شورای اسلامی پاسخی به کنفرانس ضد ایرانی در باکو بود

محسن پاک آیین: تمامیت ارضی ایران خط قرمز ما است، به هیچ وجه نمی توانیم رضایت دهیم که عده ای با برگزاری نشست های ضد ایرانی ، علیه تمامیت ارضی ما فعالیت کنند

ل/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

مصاحبه اختصاصی آبا با محسن پاک آیین سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان.

عده ای از نمایندگان پارلمان ایران خواستار بازنگری در معاهده ترکمنچای و تهیه پیش نویس قانونی در راستای الحاق آذربایجان به ایران شده اند. نظراتان در این مورد چیست؟

مناسبات بسیار محکمی بین ایران و آذربایجان وجود دارد. ما از تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان حمایت می کنیم، در سطح بین المللی مصونیت مرزهای شناخته شده را تایید میکنیم و به تعهدات موجود بین دو کشور پایبندی کامل داریم. پیشنهاد مطرح شده در مجلس شورای اسلامی نیز در پاسخ به کنفرانس ضد ایرانی بود که در 30 مارس در باکو برگزار شد. اطلاع دارید که در این کنفرانس سران برخی احزاب، نمایندگان پارلمانی و روشنفکران نیز در این کنفرانس شرکت کرده بودند. همچنین، بیشتر نیز یکی از نمایندگان پارلمان آذربایجان گفته بود که آذربایجان جنوبی از ایران جدا خواهد شد، به استقلال خواهد رسید و او خود نیز پارلمان آنجا خواهد شد. بدیهی است که این قبیل اظهار نظرها منعکس کننده موضع مقامات دولت آذربایجان نیست، ولی باعث بروز واکنش هایی در ایران می شود. مساله تمامیت ارضی از نظر ایران خط قرمز است. ما به هیچ وجه نمی توانیم رضایت بدهیم که عده ای با برگزاری نشستهایی علیه ایران ، علیه تمامیت ارضی ما فعالیت بکنند. اظهار نظرهایی هم که از سوی برخی نمایندگان مجلس شده، در واکنش به این نشست بوده است. بار دیگر تکرار می کنم که مقامات دو کشور خواهان توسعه روابط هستند و از تمامیت ارضی یکدیگر جانبداری می کنند.

تسلیم یادداشت از سوی ایران به آذربایجان در رابطه با کنفرانسی که در باکو برگزار شده است و همچنین پاسخ باکو به این یادداشت چه تاثیری برمناسبات دوجانبه داشته است؟

طبیباً برگزاری چنین نشستهایی مناسبات دو کشور را بطور منفی تحت تاثیر قرار می دهد و چنین تاثیری نیز داشته است. علیرغم تلاشهای چند ماه گذشته ما برای اجرای طرح های مختلف در راستای توسعه مناسبات دوستی متقابل، چنین نشستهایی تاثیر منفی بر مناسبات دارد. امیدوارم مقامات هر دو کشور با توجه به اهمیت و حساسیت مناسبات، برای جلوگیری از چنین تحولاتی بموقع اتخاذ تدبیر کنند. هدف از برگزاری این نشست ضدایرانی لطمه زدن بر مناسبات است. گاهی گفته می شود که باید آزادی بیان و تجمعات وجود داشته باشد و هر کس بتواند با برگزاری نشستهایی نظرات خود را بیان بکند. ولی این نشست هیچ گونه ارتباطی با آزادی بیان نداشت. حدود 30 نفر در این مراسم شرکت کرده و بطور یکجانبه اظهار نظر کرده اند. عبارتی، اجازه شرکت و اظهار نظر مخالفان در این مراسم داده نشده است. از همان اول خبرنگارانی که خودشان انتخاب کرده بودند، دعوت شده و به این ترتیب جوی منفی ایجاد کرده و اظهارات بسیار زشت و توهین آمیزی علیه ایران بیان شده است. لذا، با اینکه ما از آزادی تجمعات جانبداری می کنیم، ولی نمی توانیم بگوییم که این نشست با آزادی بیان مطابقتی داشته است. چنانچه هر حزبی یا هر گروه سیاسی خواسته و پیشنهادی داشته باشد، می توانیم نمایندگان خود را از ایران دعوت کنیم تا با برگزاری نشستی با حضور خبرنگاران، شرکت کنندگان نظرات خود را بطور آزاد بیان کنند. اگر در مورد هر مساله ای تردیدی وجود داشته باشد، آن مساله مورد مذاکره قرار می گیرد. مفهوم دموکراسی نیز همین است یعنی نمایندگان دو طرف حضور داشته باشند و نظرات خود را بیان بکنند. وگرنه، جمع شدن نمایندگان یکی طرفین در پشن درهای بسته با حضور خبرنگارانی که بطور گزینشی دعوت شده اند و بکار بردن عبارات توهین آمیز علیه کشور دوست به معنی دموکراسی نیست و این اقدامات تاثیر منفی بر مناسبات میگذارد.

آخرین وضعیت مربوط به دریاچه ارومیه چگونه است؟

تحولات طبیعی در دریاچه ارومیه ادامه دارد. اطلاع دارید که در نتیجه تاثیرات ناخوشایند طبیعی، سطح آب این دریاچه تنزل یافته است. ما با تزریق آب به دریاچه و استفاده از سایر روشهای علمی از خشک شدن این دریاچه جلوگیری میکنیم. بر اساس گزارشات مقامات استانداری آذربایجان غربی، سطح آب این دریاچه حدود 10 درصد بالا آمده و این روند مثبت ادامه دارد. با استناد به این مورد نیز می توانیم بگوییم که دریاچه ارومیه نقطه بحران را پشت سر گذاشته و وضعیت در مسیر مثبت متحول می شود.

اخیرا زلزله ای در نزدیکی محل نیروگاه هسته ای بوشهر بوقوع پیوست. آیا در صورت وقوع زلزله ای پرقدرتتر امکان آسیب دیدن این نیروگاه وجود دارد؟ و آیا این نیروگاه میتواند تهدیدی برای منطقه باشد؟

بسیاری از شهرهای ایران در خط زلزله قرار دارند و زمین لرزه هایی در آنجا رخ می دهد. ولی مرکز این زمین لرزه از نیروگاه هسته ای بوشهر فاصله زیادی داشته و عمدتا به روستاها و برخی از خانه های قدیمی آسیب زده است. نیروگاه اتمی و ساختمانهای مجاور توسط مهندسان و مقاوم در برابر زمین لرزه احداث شده اند و خطری متوجه این نیروگاه نیست.

آیا پیشنهادی از سوی آذربایجان برای رفع آگار زلزله بوشهر شده و ایران از کشورهای منطقه درخواست کمکی نموده است؟ وضعیت آسیب دیدگان زمین لرزه سال در آذربایجان شرقی چگونه است؟

جمهوری آذربایجان و چند کشور دیگر برای کمک اعلام آمادگی کرده اند و ما نیز از آنها تشکر کرده ایم. ولی در سایه امکانات داخلی توانستیم آثار این زمین لرزه را رفع کنیم و دیگری نیازی به کمک خارجی باقی نماند. در پی زمین لرزه استان آذربایجان شرقی به زلزله زدگان کمکهای بی نظیری شده و اکنون مساله حل نشده ای باقی نمانده و همه مشکلات و مسایل کوچک نیز رفع می شود.

قرار است دور جدید دیدار سه جانبه وزرای خارجه ایران، ترکیه و آذربایجان در ارزروم ترکیه برگزار شود. آیا زمان این دیدار مشخص شده است؟

مشورتهایی برای برگزاری دیدار وزرای خارجه سه کشور انجام می گیرد. ولیتاریخ دقیق این دیدار هنوز اعلام نشده است. انتظار داریم که انشاءالله طرفها بزودی در مورد تاریخ برگزاری این دیدار به توافق برسند.

آیا با افتتاح منطقه آزاد تجاری ارس روابط اقتصادی ایران و آذربایجان رونقی پیدا کرده است؟

قطعا می توان گفت که فعالیت آذربایجان در این منطقه آزاد تجاری به تقویت روابط دوجانبه کمک می کند. این یک واقعیت است که بیشترین نفع و استفاده از این منطقه آزاد تجاری نصیب آذربایجان می شود. به همین دلیل نیز این منطقه آزاد تجاری طولانی ترین مرز مشترک را با آذربایجان دارد. بر این باوریم که مشارکت فعالتر آذربایجان در این منطقه آزاد تجاری می تواند باعث تشریع در روند توسعه مناطق مجاور مرزی بشود.

همکاری در زمینه صنعت جهانگیری در چه سطحی است؟ بطور کلی در سال گذشته چه تعداد جهانگرد آذربایجانی به ایران و جهانگرد ایرانی به آذربایجان مسافرت کرده اند؟

من خودم چندی پیش در منطقه مرزی بیله سوار بودم و می توانم بگویم که طی 15 روز عید نوروز 23000 نفر از این مرز به ایران سفر کرده اند. این شاخص در مورد مرزهای جلفا و آستارا نیز صدق پیدا می کند. بطور کلی حدود 300 هزار نفر از آذربایجان به ایران سفر کرده اند و تعداد افرادی که از ایران به آذربایجان سفر کرده اند، 100 هزار نفر بوده است. همانطور که ایران مقررات روادید برای

شهروندان آذربایجانی را لغو کرده، چنانچه آذربایجان نیز در مورد شهروندان ایرانی چنین اقدامی را باجرا درآورد، در اینصورت تعداد مسافران ایرانی که به آذربایجان سفر میکنند، افزایش چشمگیری خواهد یافت.

روابط ایران و ارمنستان اخیراً رو به توسعه گذاشته و این مساله موجب ناراحتی در آذربایجان است. نظرتان در این مورد چیست؟

مناسبات ایران و ارمنستان، مناسباتی عادی همسایگی است. همانطور که علاقمندیم مناسباتمان با آذربایجان توسعه پیدا بکند، خواستار توسعه مناسبات با ارمنستان نیز هستیم. ولی همکاریهای خوب ما با ارمنستان هیچگونه تاثیری بر همکاریهای خوبمان با آذربایجان نخواهد گذاشت.

رامین مهمانپرست سخنگوی وزارت خارجه ایران آمادگی ایران برای میانجیگری در مناقشه قره باغ را اعلام کرده بود. ایران در حل و فصل این مناقشه چه نقشی میتواند ایفا کند؟

آرزوی ما این است که مناقشه قره باغ در کوتاهترین زمان ممکن حل و فصل بشود. طولانی شدن این مناقشه بسود صلح و امنیت منطقه نیست. معتقدم اعضای غیر منطقه ای گروه مینسک به حل این مناقشه علاقمند نیستند. آنها با طولانی کردن مناقشه قصد تامین منافع اقتصادی و سیاسی خود را دارند. لذا، جمهوری اسلامی ایران هم به عنوان رییس جنبش غیر متعهدها و هم کشوری که از توان اثرگذاری برخوردار است، از ارایه پیشنهاد کمک به حل و فصل مناقشه فروگذار نیست. به اعتقاد ما، جستجوی روشهای منطقه ای برای حل مناقشه موثرتر خواهد بود. اگر چنین فرصتی فراهم شود، با توجه به روابطمان با آذربایجان و ارمنستان، پیشنهادات خود برای حل مناقشه را در میان خواهیم گذاشت. /خ
پایان پیام.